



Fag – Fordypning – Forståelse  
En fornyelse av Kunnskapsløftet  
Eli-Karin Flagtvedt  
Utdanningsdirektoratet

# Grunnlaget

2015

NOU : Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser

2016

Stortingsmelding: Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet

11.10.2016

Innstilling 19 S (2016-2017) og Stortingsvedtak

KD februar 2017: Strategi for fagfornyelsen av Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet samisk

Februar 2017 Oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet



## Hvorfor en fornyelse av læreplanverket?

---

Læreplanverket skal fornyes fordi

- samfunnet endres – og da må også utdanningssystemet følge med
- mange elever har et for svakt faglig utbytte av opplæringen
- det er ikke god nok sammenheng mellom ulike deler av læreplanverket
- læreplanene for fag er for omfattende så det blir for lite tid til dybdelæring



# Hva skal gjøres – læreplaner for fag

---

- Alle fagene i grunnopplæringen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring skal gjennomgås og fornyes
  - Tydeligere prioriteringer - dybdelæring - fagenes kjerneelementer
  - Kompetansebaserte læreplaner, men tydeligere retning for valg av innhold
  - Struktur: Formål, hovedområder og kompetansemål skal videreutvikles
  - Bedre progresjon og sammenheng i fag og mellom fag
- Tre prioriterte tverrfaglige temaer
  - skal komme tydelig fram i læreplanene i de fagene der det er faglig relevant

Demokrati og medborgerskap

Bærekraftig utvikling

Folkehelse og livsmestring



# Hvilke endringer skal vi jobbe for i styringsdokumentene?

- Bedre **sammenheng** mellom de ulike styringsdokumentene
- Læreplanverket skal være et godt **styringsdokument** og **arbeidsverktøy** for alle nivåer i skolen

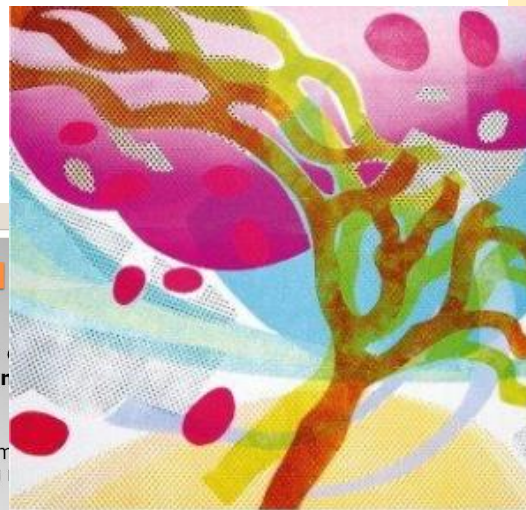
## FORMÅLSPARAGRAFEN

Formålsparagrafen for barnehagen:  
Barnehagen skal **hjelpe til med** å gi barna oppdragelse **i samsvar med kristne grunn**

Formålsparagrafen for grunnskolen:  
Grunnskolen skal i samarbeid og forståing **hjelpe til med å gi elevane ei kristen og oppseding,...**

Formålsparagrafen for videregående skole:  
Den videregående opplæringa skal vere med **kjennskapen til og forståinga av dei kris humanistiske grunnverdiane, den nasjonale kulturarven vår, ...**

HØ AUL



## LÆRINGSPLAKATEN

skolens samfunnskontrakt

JØRUNN MØLLER OG LIV SUNDLI (RED.)

Høgskoleforlaget

## LÆREPLAN

FOR GRUNNSKOLE,  
VIDEREGÅENDE OPPLÆRING  
OG VOKSENOPPLÆRING

GENERELL DEL



Utdanningsdirektoratet  
**Læreplan i norsk**  
Fastsatt som forskrift av Kunnskapsdepartementet 20.06.2013  
Gjelder fra 01.08.2013

Utdanningsdirektoratet  
**Læreplan i naturfag**  
Fastsatt som forskrift av Kunnskapsdepartementet 20.06.2013  
Gjelder fra 01.08.2013

Utdanningsdirektoratet  
**Læreplan i kunst og håndverk**  
Gjelder fra 01.08.2006

## Hovedprinsippene i Kunnskapsløftet skal ligge fast

---

- Fortsatt kompetansemål
  - men fornyet kompetansebegrep
- De grunnleggende ferdighetene beholdes
  - men skal videreutvikles
- Verdiløft gjennom ny overordnet del, og som skal innlemmes i alle fag på alle nivåer



## Tydligere prioriteringer i fagene

---

Fagfornyelsen skal definere kjerneelementer i fag

- Tydligere prioriteringer i fagene og fordeling av innholdet mellom fag
- Det skal legges bedre til rette for elevenes dybdelæring
- Mer fordypning, forståelse og relevans
- Redusert omfang, men fortsatt høyt ambisjonsnivå

Skolefagene skal gjennomgås med tanke på å definere fagets kjerneelementer



## Hva er kjerneelementer i fag?

---

*«Kjerneelementer består av sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget. Kjerneelementene i et fag er det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget, det mest betydningsfulle innholdet elevene skal arbeide med i opplæringen ..»*  
(meldingen)

*«Innholdet i begrepet må videreutvikles med tanke på å gi rom for fagenes egenart»*

*«Kjerneelementene, de grunnleggende ferdighetene og de tverrfaglige temaene skal ses i sammenheng og utvikles i tråd med verdigrunnlaget...»*  
(strategi for fagfornyelsen)



## Ny kompetansedefinisjon for fagfornyelsen:

---

*«Kompetanse er å tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning»*



## Tre tverrfaglige temaer

---

- Dagens læreplaner inneholder temaer som inngår i flere fag. I fagfornyelsen er det prioritert tre tverrfaglige temaer som skal inn i flere fag
- Arbeidet med de tverrfaglige temaene skal bidra til elevenes læring og forståelse i hvert enkelt fag og sammenhengen på tvers av fag
- Temaene skal legge til rette for tverrfaglig samarbeid, og de skal være et felles anliggende for skolen
- Temaer som defineres i læreplanverket må være knyttet til samfunnsutfordringer som er aktuelle over tid, være overordnede og reflektere innholdet i formålsparagrafen
- Elevene skal:
  - få innsikt i utfordringer og dilemmaer innenfor de tre temaene
  - forstå sammenhenger mellom handlinger og valg og hvordan vi gjennom kunnskap og teknologi kan finne løsninger

Demokrati og  
medborgerskap  
Bærekraftig utvikling  
Folkehelse og livsmestring

# Folkehelse og livsmestring

## - hva sier stortingsmeldingen og ny overordnet del?

---

- Folkehelse og livsmestring skal bidra til utvikling av kompetanse som fremmer helse og gjør elevene i stand til å mestre og håndtere utfordringer i livet
- Områder som helse, seksualitet, rusmidler, medier, forbruk og personlig økonomi, relasjoner, selvbilde, delta i faglig og sosialt fellesskap
- Elevene skal øve på å sette ord på og håndtere sine egne følelser, relasjoner og handlingsmønstre. De skal lære å sette grenser og respektere andres, utvikle et positivt selvbilde, og delta i et faglig og sosialt fellesskap som gir tilhørighet. For å få til dette er det nødvendig at skolen skaper et miljø som er preget av toleranse og åpenhet.



# Faser i fagfornyelsen

---

Ny overordnet del fastsatt i september 2017

Fase 1 i fagfornyelsen (prosjektgruppe): 2017 – 2018 (juni)

- Planlegge fagfornyelsen, implementering og evaluering
- Beslutte hvordan verdigrunnlaget og overordnet del skal integreres i fag
- Utvikle og beslutte hvordan de grunnleggende ferdighetene og de tverrfaglige temaene skal integreres i fag
- Ta stilling til læreplanfaglige spørsmål
- Utvikle kjerneelementer i fag
- Utforme retningslinjer for utvikling av læreplaner

Fase 2 i fagfornyelsen: 2018 – 2019

- Utvikle læreplanutkast
- Høring av læreplanutkast
- Utvikle endelige læreplaner
- Utvikle veiledningsressurser

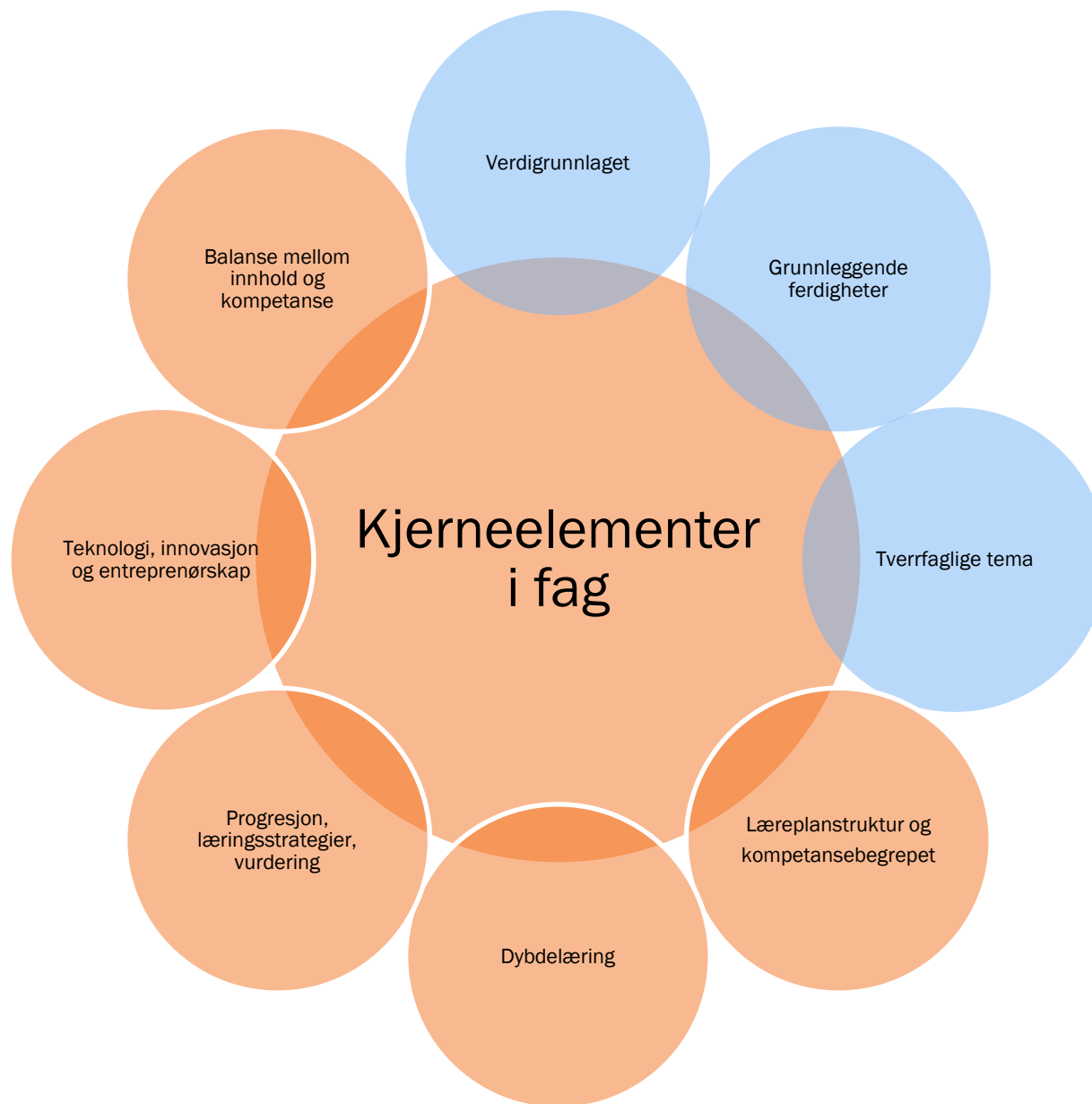
Fase 3 i fagfornyelsen: 2019 – 2020, 2020 og videre fremover

- Forberede bruk av læreplanverket
- Læreplanverket tas i bruk i opplæringen



## Vi har opprettet kjerneelement-grupper for hvert fag – de er i full gang....

---



## Hva mener du skal være det viktigste i faget?

---

Vi vil ha bred involvering og bruke ulike kanaler for samskaping underveis i prosessen

For fase 1 blir involveringen høsten 2017 og i forbindelse med en «minihøring» våren 2018

På direktoratets nettside kan dere nå lese de aller første utkastene fra kjerneelement-gruppene

Gi oss innspill!

Frist 27. september

Følg med på  
[udir.no/fagfornyelsen](http://udir.no/fagfornyelsen) og  
Utdanningsdirektoratet på  
sosiale medier